

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/309/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118336054
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Matyiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:6118336054.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Matyiovej a sudcov JUDr. Martina Kolesára a JUDr. Jarmily Maximovej v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, proti žalovanému: M. o zaplatenie 535,13 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie zo 16. apríla 2019, č. k. 10Csp/91/2019-190

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok v napadnutom zamietavom výroku a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice - okolie (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 106,22 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 30,50 Eur od 19.5.2015 do zaplatenia, zo sumy 30,50 Eur od 20.10.2015 do zaplatenia, zo sumy 30,50 Eur od 19.11.2015 do zaplatenia a zo sumy 14,72 Eur od 19.12.2015 do zaplatenia (I), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (II) a rozhodol o trovách tak, že žiadnej zo strán nárok na ich náhradu nepriznal (III).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu okrem priznaného plnenia tiež i zmluvnú pokutu v sume 428,91 Eur zo záväzkového právneho vzťahu strán založeného Zmluvami o poskytovaní verejných služieb - balík služieb č. 2446472701 uzavretými dňa 29.10.2014 a dňa 5.2.2015 medzi žalovaným ako užívateľom služieb elektronickej komunikácie a spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. v hmotnoprávnom postavení ich poskytovateľa (ďalej tiež aj „zmluva o poskytovaní služieb“ alebo len „zmluva“). Predmetom tejto zmluvy bolo poskytovanie služieb elektronickej komunikácie spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. oproti povinnosti žalovaného platiť za ne dohodnutú cenu na základe mesačného vyúčtovania. Podľa tvrdenia žalobcu žalovaný nezaplatil cenu za služby elektronickej komunikácie spolu v sume 106,22 Eur vyúčtovanú mu postupne faktúrou č. 4778048572 splatnou dňa 18.9.2015, č. 9778994030 splatnou dňa 19.10.2015, č. 4779940040 splatnou dňa 18.11.2015 a č. 4780847826 splatnou dňa 18.12.2015. Popri týchto plneniach sa žalobca domáhal tiež zaplatenia zmluvných pokút v celkovej sume 428,91 Eur dohodnutých v zmluve pre prípad porušenia právnej povinnosti žalovaného platiť cenu za poskytnuté služby v priebehu dohodnutej doby viazanosti 24 mesiacov (128,91 Eur) a pre prípad porušenia povinnosti vrátiť dočasne prenechané zariadenia Magio Sat Box (300,- Eur). Žalobca nadobudol žalovanú pohľadávku od spoločnosti Slovak Telekom, a.s. na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 21.6.2017.

3. Prvoinštančný súd v napadnutom rozsudku bezozvyšku vyšiel zo zistení zodpovedajúcich skutkovému vymedzeniu uplatneného nároku v žalobe. Skutkovo tiež ustálil, že právo veriteľa na zmluvnú pokutu nebolo vyjednané osobitne, ale predstavuje súčasť formulárovej zmluvy o poskytovaní služieb, obsah ktorej nemohol žalovaný nijak ovplyvniť, že výška zmluvnej pokuty za porušenie povinnosti viazanosti sa v zmysle zmluvy mala postupne znižovať v závislosti od dĺžky trvania právneho vzťahu podľa

stanoveného vzorca, pričom zo zmluvy nevyplýva, na aké obdobie bola uzavretá, resp. nie je v nej vyjadrené na aký čas boli žalovanému poskytnuté benefity, že zmluvné pokuty za porušenie právnej povinnosti vrátiť dočasne prenechané zariadenia „...žiada žalobca od žalovaného zaplatiť vždy v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti.“, že zmluva neposkytuje vysvetlenie, prečo bola žalovanému fakturovaná táto zmluvná pokuta dvojmo (2 x 150,- Eur), že z vyúčtovacích faktúr nevyplýva, za porušenie akých povinností boli žalovanému účtované jednotlivé zmluvné pokuty, zahrnuté v sume 428,91 Eur, že na základe vykonaného dokazovania nedošlo k preukázaniu takého porušenia právnych povinností žalovaným, ktoré by viedlo k jeho dôvodnému odpojeniu od poskytovaných služieb a napokon tiež, že žalobca nepreukázal, aby od zmluvy odstúpil. Súd prvej inštancie nemal za preukázané ani tvrdenie žalobcu o dočasnom prenechaní zariadenia Magio Sat Box žalovanému; skonštatoval v tejto súvislosti, že táto skutočnosť nebola v zmluve o poskytovaní služieb poznamenaná („zaškrtnutá“).

4. Na takto zistený skutkový stav prvoinštančný súd aplikoval ust. § 43 ods. 2 a § 44 ods. 1 a ods. 8 písm. b) a d) zák. č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách, v znení neskorších zmien a doplnkov a § 52 ods. 4, § 53 ods. 5 a § 544 ods. 1 a 2 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, v znení neskorších zmien a doplnkov, právne posúdil vzťah strán ako záväzkový zo zmluvy o poskytovaní verejných služieb, uzavretej podľa zák. č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách, z ktorého vyvodil právnu povinnosť žalovaného zaplatiť žalobcovi za poskytnuté služby elektronickej komunikácie vyúčtovanú cenu v sume 106,22 Eur. Za omeškanie žalovaného s jej plnením zároveň prvoinštančný súd priznal žalobcovi tiež úroky z omeškania s použitím ust. § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, vo výške vyplývajúcej z ust. § 3 ods. 1 nar. vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v znení neskorších zmien a doplnkov s tým, že začiatok omeškania odvíjal od splatnosti jednotlivých vyúčtovacích faktúr. Naproti tomu súd prvej inštancie zamietol žalobu v časti o zaplatenie zmluvných pokút v celkovej sume 428,91 Eur, na podklade ustálenia spotrebiteľskej povahy právneho vzťahu strán a záveru (tiež) o spotrebiteľskej neprijateľnosti dohody strán o zmluvnej pokute. Na vysvetlenie tohto záveru v odôvodnení napadnutého rozsudku skonštatoval, že právny predchodca žalobcu sa „...dopustil využitia takých zmluvných podmienok a postupov pri určovaní výšky zmluvnej pokuty, ktoré boli aj vyššie zmienenou judikatúrou vyhlásené za neprijateľné...“ a odkázal v tejto súvislosti na závery, vyplývajúce z uznesenia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16Co/31/2012 zo dňa 15.3.2012. Podľa jeho úvahy je dohoda o zmluvnej pokute spotrebiteľsky neprijateľná tiež preto, že „...nakoľko ide o abstraktnú dohodu o zmluvnej pokute, ktorá vo svojej podstate vytvára nerovnovážne podmienky právneho vzťahu medzi účastníkmi konania, nakoľko dáva žalobcovi dispozičnú právomoc jednostranne určiť výšku zmluvnej pokuty a výrazne tak oslabuje postavenie druhého účastníka konania - spotrebiteľa, ktorý nemá ani najmenšiu možnosť ovplyvniť výšku zmluvnej pokuty a tým je vážne narušená zásada rovnosti účastníkov konania v civilnom procese“. Niektoré druhy zmluvných pokút fakturované žalovanému, nie sú podľa zdôvodnenia prvoinštančného súdu „...ani v zmluve zakotvené, a teda neexistuje žiadna dohoda o nich, a teda sa to tak týka aj povinnosti zo strany žalovaného zaplatiť ich v prípade, ak poruší niektorú z podmienok viazanosti k týmto telekomunikačným službám, týka sa to pokuty za kartu a za ostatné príslušenstvo“. Súd prvej inštancie právne uzavrel tiež, že „Žalovanému bola vyúčtovaná Magio Sat pokuta vo výške 428,91 eur, čo je aj zjavne neprimerané k výške dlhu za poskytnuté telekomunikačné služby (t.j. v tomto prípade 106,22 Eur), čo je v rozpore s dobrými mravmi, keď vzhľadom na nejasnosť zmluvných podmienok, by si mohol žalobca účtovať zmluvnú pokutu za čo i len jeden deň omeškania s plnením záväzku žalovaného“. Napokon podľa záveru súdu prvej inštancie „... dojednanie zmluvnej pokuty spôsobom: v prípade porušenia zmluvných povinností (aj s demonštratívnym výpočtom určitých povinností) je povinný uhradiť zmluvnú pokutu v stanovenej výške, podmienky určitosti právneho úkonu nespĺňa. Zmluva o pripojení, ktorej súčasťou sú aj všeobecné obchodné podmienky a jej dodatok, obsahuje niekoľko povinností účastníka rôznej závažnosti. Uvedená formulácia neumožňuje posúdenie, porušenia ktorej povinnosti účastníka je sankcionované zmluvnou pokutou, tomuto záveru nebráni ani ich demonštratívny výpočet, pretože je iba príkladný. Zároveň pre svoju neurčitosť neumožňuje posúdenie primeranosti výšky zmluvnej pokuty vo vzťahu k zabezpečenej povinnosti“. Rozhodnutie o trovách konania súd prvej inštancie odôvodnil s odkazom na ust. § 255 ods. 1 C.s.p. väčším procesným úspechom žalovaného a zároveň skutočnosťou, že mu v spore žiadne trovy nevznikli.

5. Proti zamietavému výroku tohto rozsudku (II) podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie s návrhom, aby ho odvolací súd v tejto časti zmenil tak, že žalobe vyhovie aj v jej ostávajúcom rozsahu a prizná žalobcovi nárok na plnú náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie, eventuálne zrušil

a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V odvolaní žalobca v prvom rade namietal nesprávnosť, ktorej sa súd prvej inštancie dopustil vo svojom procesnom postupe tým, že i napriek tomu, že právne posúdenie veci nespočívalo na vyriešení jednoduchej právnej otázky, v rozpore s ust. § 297 C.s.p. rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania. Žalobca tvrdil, že následkom tohto procesného pochybenia prišiel o reálnu možnosť vyjadriť sa k otázkam, ktoré boli v úvahách prvoinštančného súdu sporné a tým prispieť k formovaniu napadnutého rozhodnutia. Žalobca v tejto súvislosti akcentoval, že žalovaný jeho tvrdenia nepoprel, a preto rozhodujúce skutočnosti dôvodne považoval za nesporné. Pokiaľ za tohto stavu súd prvej inštancie vykonal zistenia nad rámec týchto skutočností a z nich vyvodzoval pre žalobcu nepriaznivé právne dôsledky, bolo podľa odvolateľa povinnosťou prvoinštančného súdu upovedomiť ho o tom a poskytnúť mu procesný priestor na uplatnenie prípadných ďalších prostriedkov procesného útoku a na ďalšiu právnu argumentáciu. Žalobca nesúhlasil ani s právnymi úvahami, na podklade ktorých súd prvej inštancie dospel k záveru o hmotnoprávnej neopodstatnenosti uplatnenej zmluvnej pokuty. Nesúhlasil s jeho názorom o abstraktnosti vyjadrenia zmluvnej pokuty ako z hľadiska určenia právnej povinnosti, za porušenie ktorej zmluvná pokuta veriteľovi patrí, tak aj pokiaľ ide o jej výšku. Poukázal na to, že v zmluve o poskytovaní služieb sa jej účastníci dohodli na zmluvnej pokute pre prípad porušenia záväzku viazanosti žalovaným, za ktorý sa podľa zmluvného textu považovalo aj nezaplatenie ceny služieb v rozsahu 45 dní po splatnosti. K porušeniu tejto právnej povinnosti žalovaným podľa odvolateľa nesporne došlo. Podľa žalobcu určitá a zrozumiteľná je tiež dohoda strán o zmluvnej pokute vo výške 150,- Eur v prípade nevrátenia prenajatého zariadenia. Na margo súdom prvej inštancie nastolenej otázky, prečo sa žalobca domáhal zaplatenia dvojnásobku tejto sumy, ktorú súd prvej inštancie podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku nevedel na podklade tvrdení a vykonaných dôkazov objektivizovať, žalobca v odvolaní upriamil pozornosť na tabuľku č. 1 zmluvy, z ktorej podľa jeho tvrdenia vyplýva, že žalovanému prenajal a ten nevrátil hneď dve zariadenia. Žalobca nesúhlasil ani so záverom súdu prvej inštancie o spotrebiteľskej neprijateľnosti dojednania strán o zmluvných pokutách. Žalobca apeloval na zmysel zmluvnej pokuty ako zabezpečovacieho inštitútu, ktorá spotrebiteľa motivuje k riadnemu plneniu právnych povinností a preňho má aj reparačný význam vo vzťahu k prípadnému následku porušenia týchto povinností. Podľa jeho názoru súd prvej inštancie v závere o spotrebiteľskej neprijateľnosti zmluvnej pokuty nereflektoval zákonnú požiadavku hodnotiť neprijateľnosť zmluvných podmienok so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy (§ 53 ods. 12 Občianskeho zákonníka). Podľa jeho presvedčenia súd prvej inštancie posudzoval spotrebiteľskú prijateľnosť dohody o zmluvnej pokute len vo všeobecnej rovine bez toho, aby sa zaoberal otázkami povahy, závažnosti a hodnoty zabezpečenej povinnosti. Podľa odvolateľa zostala v tejto súvislosti bez povšimnutia zo strany prvoinštančného súdu tiež skutočnosť, že záväzok zotrvať istý čas v zmluvnom vzťahu prijal žalovaný oproti ekvivalentnej výhode poskytnutej mu v podobe rôznych zliav a benefitov. Cieľom zmluvnej pokuty bolo podľa odvolateľa dosiahnuť návratnosť takto poskytnutých výhod v prípade, ak z dôvodu porušenia právnej povinnosti užívateľom nebude možné dosiahnuť ich ekonomický ekvivalent cestou riadného uhrádzania ceny služieb. Tomu podľa argumentácie žalobcu zodpovedá i spôsob určenia výšky zmluvnej pokuty, ktorá v závislosti od uplynulého času viazanosti aritmeticky klesá. Naproti záveru súdu prvej inštancie žalobca zastával názor, že vzorec degresívneho znižovania zmluvnej pokuty v zmluve je jasný a určitý. Svojimi odvolacími námietkami, poukazujúcimi na nedostatky v procesnom postupe súdu prvej inštancie, na jeho nesprávne skutkové zistenia na základe vykonaných dôkazov a na prítomnosť väd pri právnom posúdení veci, podľa úvahy odvolacieho súdu žalobca uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) C.s.p.

6. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

7. Vyhovujúci výrok napadnutého rozsudku (I) nebol odvolaním napadnutý; v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť v zmysle ust. § 367 ods. 1 a contrario C.s.p. (§ 206 ods. 1 a contrario O.s.p.), a preto v nej nebol v odvolacom konaní preskúmaný.

8. Vo vzťahu k ostatným výrokom napadnutého rozsudku (II a III) Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas (§ 362 C.s.p.), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§§ 355 až 358 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 a contrario C.s.p., v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 C.s.p., z hľadiska odvolaním uplatnených odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) C.s.p. a s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

9. Žalobca svojimi odvolacími námietkami nastolil predmetom odvolacieho prieskumu (tiež) správnosť právneho posúdenia uplatneného nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty súdom prvej inštancie. K naplneniu odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p., a teda k právnym vadám rozhodnutia dochádza v prípadoch, ak súd na zistený skutkový stav alebo neaplikoval právnu normu vôbec, alebo hoc aj istú normu aplikoval zvolil normu nesprávnu, alebo hoc aj aplikoval normu a i tu správnu, nesprávne interpretoval jej obsah, alebo hoc aj zvolil správnu normu a túto i správne interpretoval, nesprávne ju na zistený skutkový stav aplikoval.

10. Súd prvej inštancie podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku formuloval záver o nedôvodnosti žalobcom uplatnenej zmluvnej pokuty ťažiskovo na podklade myšlienkovej premisy o spotrebiteľskej neprijateľnosti dohody o zmluvnej pokute. Tú v spleti v jednotlivosti prevažne ťažko zrozumiteľných a vo vzájomnej súvislosti skôr nekonzistentných ako nadväzujúcich úvah, pre ktoré odvolací súd v tomto uznesení mnohé z nich radšej citoval než parafrázoval, zdôvodnil vo svojej podstate nerovnováhou, ktorú tento zabezpečovací inštitút v právnom vzťahu strán založil. Argumentoval, že túto disproporciu vzhľadom predovšetkým v tom, že dohoda o zmluvnej pokute poskytla žalobcovi dispozičnú právomoc jednostranne určiť výšku zmluvnej pokuty a výrazne tak oslabil postavenie žalovaného, ktorý ako spotrebiteľ nemal ani najmenšiu možnosť ovplyvniť výšku zmluvnej pokuty. Z takéhoto vysvetlenia je evidentné, že záver o spotrebiteľskej neprijateľnosti súdu prvej inštancie je ťažiskovo vystavaný na precenení formulárovej podoby zmluvy. Súd prvej inštancie však vo svojich úvahách opomenul, že takýto záver (o neprijateľnosti zmluvnej podmienky), musí byť vždy preskúmateľným výsledkom vyhodnotenia rozhodujúceho spotrebiteľského kritéria, ktorým je primeraná rovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán (§ 53 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka), z čoho vyplýva, že záver o neprijateľnosti zmluvnej podmienky sa nevyhnutne bez kvalifikovaného zdôvodnenia takejto nerovnováhy nezaobíde. Za takéto zdôvodnenie rozhodne nemožno bez ďalšieho považovať len paušálny poukaz na nevýhodnejšie postavenie spotrebiteľa, rovnako ani opis subjektívnych predstáv o možných pohnútkach a okolnostiach, za ktorých spotrebiteľa obvykle vstupujú do právneho vzťahu s dodávateľom a ani len odkaz na formulárovú podobu zmluvných dojednaní, ktorá, a to je potrebné v okolnostiach prípadu zvlášť zdôrazniť, je predpokladom vôbec pre úvahu neprijateľnosti zmluvnej podmienky, a predstavuje tak podmienku a nie samotný dôvod zakladajúci neprijateľnosť. V úvahách o spotrebiteľskej neprijateľnosti dohody o zmluvnej pokute v spotrebiteľských vzťahoch je potrebné mať na zreteli, že zmluvná pokuta je v zásade právom aprobevaným zabezpečovacím prostriedkom i spotrebiteľských záväzkov, a že len v tých konkrétnych prípadoch, kedy zmluvná pokuta naplní parametre spotrebiteľskej neprijateľnosti ju možno z pozície ochrany spotrebiteľa veriteľovi odoprieť. Pri posudzovaní veci z hľadiska spotrebiteľskej ochrany súd prvej inštancie nemal na zreteli tiež, že ani procesné ohľady, ktorých sa spotrebiteľovi v sporovom konaní dostáva (§ 290 a nasl. C.s.p.) neznamenujú úplné vylúčenie základných atribútov kontradiktórneho konania, medzi inými tiež následku nepopretia skutkových tvrdení žalobcu, ktorým je nastúpenie domnienky ich nespornosti (151 ods. 1 C.s.p.). Treba mať tiež na pamäti, že procesná ochrana spotrebiteľa musí vždy nadväzovať na podstatu spotrebiteľského hmotného práva, ktorým je ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, nekalými obchodnými praktikami a závadnými výrobkami. Preto odklon od kontradiktórnosti konania, suplovaním prostriedkov procesnej obrany za spotrebiteľa, musí byť vždy opodstatnený niektorým z týchto objektov spotrebiteľskej ochrany a nemôže byť postavený len na akomsi hľadaní dôvodu pre nevyhovenie žalobe dodávateľa za každú cenu, ktorý fenomén je v rozhodovacej praxi okresných súdov viac ako evidentný. Netreba totiž zabúdať na to, že aj v spotrebiteľských sporoch musí rozhodnutie súdu smerovať k spravodlivému a vyváženému usporiadaniu pomerov strán tak, aby sa spotrebiteľovi v okolnostiach prípadu dostalo primeranej spotrebiteľskej ochrany za súčasného rešpektovania poctivo nadobudnutých práv dodávateľa. Týmito úvahami odvolací súd mienil poukázať nielen na vecnú kontraproduktívnosť, ale výslovne i procesnú neprípustnosť dokazovania a otvárania a riešenia takých nesporných skutkových otázok, ktoré nemajú zrejmu súvislosť s ochranou spotrebiteľa z právom aprobevaných hľadísk, predovšetkým však z pohľadu neprijateľných zmluvných podmienok. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je tento zámer súdu prvej inštancie - ochrániť spotrebiteľa pred zmluvnou pokutou za každú cenu, celkom zrejmá. Vyplýva to už len z rozsahu dielčích dôvodov, pre ktoré súd prvej inštancie žalobu v tejto časti zamietol. Pri ich formulovaní však, ako už bolo zmienené na inom mieste tohto odôvodnenia, súd prvej inštancie nebol dôsledný, a to nie len preto, že jeho dielčie právne úvahy neboli presvedčivé, ale tiež i z dôvodu, že jeho finálna právna kvalifikácia spočíva na viacerých nezlučiteľných záveroch. Takto zmätočne súd prvej inštancie zmiešal právne následky neplatnosti dohody o zmluvnej pokute pre jej neurčitost' (body 24 a 26

odôvodnenia napadnutého rozsudku), neplatnosti dohody o zmluvnej pokute pre jej rozpor s dobrými mravmi (bod 30), spotrebiteľskej neprijateľnosti tejto podmienky (predovšetkým body 25 a 27) a napokon aj neprímeranosti výšky zmluvnej pokuty k hodnote zabezpečovanej povinnosti (bod 30). K tomu odvolací súd poznamenáva, že posudzovanie primeranosti výšky zmluvnej pokuty k hodnote a významu zabezpečovanej povinnosti je logicky vylúčené vo vzťahu k neplatnej zmluvnej podmienke, a to neplatnej aj z dôvodu jej spotrebiteľskej neprijateľnosti. Je potrebné mať tiež na zreteli, že konfrontácia s dobrými mravmi, nepredstavuje alternatívu zákonnosti, ale vždy len krajný spôsob právneho posúdenia veci pokiaľ zákonná úprava inak nevytvára priestor pre účinnú ochranu ohrozených alebo porušených práv. Preto podľa názoru odvolacieho súdu korektív dobrých mravov je potrebné pri právnom posúdení použiť len v prípade, ak spor nemožno v rámci spoločenskej predstavy o dobrom a spravodlivom vyriešiť aplikáciou pozitívneho práva.

11. Tendenciálny prístup súdu prvej inštancie sa naplno prejavil tiež v jeho skutkových záveroch, z ktorých viaceré nemali oporu vo vykonaných dôkazoch, alebo sa opierali o zistenia, ktoré jednoducho nezodpovedali skutočnosti. Takýto relevantný dôkazný podklad postrádajú predovšetkým zistenia prvoinštančného súdu ohľadne formulácie dojednania o zmluvnej pokute (bod 20 odôvodnenia napadnutého rozsudku), o neprímeranosti výšky zmluvnej pokuty k závažnosti a významu porušenej povinnosti (bod 21), ďalej že z uzavretých zmlúv nevyplýva, na aké obdobie boli uzavreté, resp. na aké obdobie boli žalovanému poskytnuté benefity (body 24 a 29), že právny predchodca žalobcu v zmluvách o pripojení žiada od spotrebiteľov zaplatiť zmluvnú pokutu vždy v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti (bod 25), že dojednania o zmluvnej pokute sú zakomponované (len) v rámci všeobecných obchodných podmienok (bod 25), že súčasťou zmluvnej dokumentácie je tiež dodatok k zmluve o poskytovaní služieb (bod 26), a že zo zmluvy nevyplýva, aby bolo žalovanému poskytnuté zariadenie Magio Set Box (bod 29).

12. Žalobca celkom dôvodne vytykal súdu prvej inštancie tiež i to, že vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že oporu pre takýto postup prvoinštančný súd vzhľadom na ust. § 297 písm. b) C.s.p. v zmysle ktorého pojednávanie v spotrebiteľskom spore nie je potrebné nariadiť (tiež) ak v nej ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci a skutkové tvrdenia strán nie sú sporné. Podľa posúdenia odvolacieho súdu skutkové a právne závery, tak ako ich súd prvej inštancie prezentoval v odôvodnení napadnutého rozsudku, rozhodne nesvedčia o nespornosti skutkových tvrdení strán a už vôbec nie o jednoduchosti v tomto spore riešených právnych otázok. Ako už bolo uvedené na inom mieste tohto odôvodnenia, súd prvej inštancie považoval za sporné viaceré skutkové otázky, preto vo vzťahu k nim vykonal dôkazy a na podklade ich hodnotenia dospel i k takým skutkovým zisteniam, ktoré tvrdenia žalobcu alebo nepotvrdovali, alebo s nimi dokonca boli v rozpore. Evidentne teda východiskom jeho skutkových záverov neboli len nesporné skutočnosti. Ani právne posúdenie tejto veci nemožno podľa názoru odvolacieho súdu považovať za výsledok len jednoduchého myšlienkového procesu. Odvolací súd sa už skôr zmienil o tom, že súd prvej inštancie naproti argumentácii žalobcu, vychádzajúcej z existencie právnej povinnosti žalovaného zaplatiť mu zmluvnú pokutu, posudzoval tento nárok aj v iných relatívne samostatných právnych súvislostiach, na podklade čoho dospel k odlišným, než žalobcom prezentovaným právnym záverom, ktoré bezprostredne formovali jeho rozhodnutie. Súd prvej inštancie posudzoval platnosť dohody o zmluvnej pokute z hľadiska určitej vyjadrenia zabezpečovanej povinnosti i výšky pokuty a z hľadiska tiež súladu tohto dojednania s dobrými mravmi; skúmal aj spotrebiteľskú prijateľnosť tejto zmluvnej podmienky a napokon podrobil zmluvnú pokutu tiež testu primeranosti. Každá z týchto právnych otázok objektívne predstavuje právny problém, ktorý vo svojom riešení predpokladá nielen aplikáciu jednoznačne formulovanej normy, ale tiež aj jej interpretáciu podľa v právnej praxi sa naďalej vyvíjajúcich kritérií a v prípade prevažnej časti týchto záverov tiež značnú dávku sudcovskej úvahy. Podľa názoru odvolacieho súdu preto posúdenie veci rozhodne nespočívalo len na jednoduchých právnych záveroch. Pokiaľ za tohto stavu (skutkového i právneho) súd prvej inštancie rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania, je jeho procesný postup v zrejmom rozpore s ust. § 297 písm. b) C.s.p.

13. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu je procesným pochybením. O naplnenie odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. však pôjde len vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver, že celé konanie sa javí byť nespravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania, okrem iného tiež i z hľadiska následkov nesprávneho postupu a možností jeho zvrátenia. Zároveň platí, že dôvodom

na zrušenie rozhodnutia je len taký zásah do práva na spravodlivý proces, ktorý vzhľadom na jeho povahu alebo intenzitu nie je možné v odvolacom konaní napraviť (por. Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, 1540s, str. 1239 a 1302). Je potrebné mať v tejto súvislosti na zreteli tiež požiadavku jednotnosti a komplexnosti civilného sporového konania, výrazom ktorej je tiež právnou praxou aprobovaná prípustnosť korekcie nesprávností, ktorých sa dopustil súd prvej inštancie v odvolacom konaní (por. napr. rozhodnutie ESLP vo veci Adolf proti Rakúsku).

14. Podľa ust. § 177 ods. 1 C.s.p súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie.

15. Podľa ust. § 182 ods. 2 C.s.p., po úkonoch podľa odseku 1 súd určí, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná. Súd tiež uvedie svoje predbežné právne posúdenie veci. To neplatí, ak tak už postupoval pri predbežnom prejednaní sporu.

16. Procesným postupom podľa citovaného ustanovenia zákona súd predostiera aktuálny náhľad na riešenie rozhodujúcich skutkových a právnych otázok. Zmyslom tejto úpravy je poskytnúť stranám konkrétny a adresný priestor pre sústredené a efektívne uplatňovanie prípadných ďalších prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany, a tiež pre prípadnú ďalšiu právnu argumentáciu tak, aby v nastávajúcom priebehu konania strany mali v rámci pravidiel vyplývajúcich z koncentrácie konania možnosť skutkovo a právne prispieť k formovaniu rozhodnutia súdu. Upretie tohto priestoru nesporne predstavuje citeľný zásah do výkonu procesných oprávnení strany sporu. Pri posudzovaní tohto procesného pochybenia však nemožno postupovať paušálne ani prehnane formalisticky. Treba mať na zreteli, že miera vplyvu tejto procesnej nesprávnosti na spravodlivosť procesu nie je v každom prípade rovnaká a bude závislá od konkrétnych okolností a špecifik toho-ktorého prípadu. Rozumne totiž možno predpokladať, že nevyjadrenie nazerania na skutkové otázky za situácie, keď žalobcom tvrdený skutkový dej nebude sporný, alebo ak vo veci prakticky ide len o posúdenie právnej otázky, objektívne neuberie spravodlivosti toľko ako v rovnakej procesnej situácii opomenutie prezentácie predbežného náhľadu na spôsob jej právneho posúdenia. I v takomto prípade prirodzene nemožno úplne rovnako hodnotiť dopad na spravodlivosť nevyjadrenia predbežného právneho posúdenia veci za situácie, keď je rozhodujúca právna otázka zrejmá, je predmetom argumentačnej aktivity strán alebo bol pre ňu vytvorený dostatočný procesný priestor, oproti situácii, keď je táto celkom iste mimo pozornosti strán a o smerovaní a konečnom spôsobe právneho posúdenia veci súdom sa strany dozvedia až z odôvodnenia rozhodnutia. Napokon inak z hľadiska intenzity dopadu na možnosť uplatňovať procesné práva je potrebné nazerať na nevyjadrenie predbežného právneho posúdenia veci súdom podľa citovaného ust. § 181 ods. 2 C.s.p. v prípade, keď rozhodnutie vo veci spočíva na vyriešení len právnej otázky, oproti situácii, keď ostali sporným alebo sú mimo pozornosti strán skutkové otázky, závislé práve od spôsobu právneho posúdenia veci, vo vzťahu ku ktorým boli prípustné prípadné ďalšie prostriedky procesného útoku a procesnej obrany.

17. V danom prípade sa žalovaný k žalobe nevyjadril a pasívnym zostal prakticky v celom doterajšom priebehu konania. Z obsahu spisu nevyplýva, aby súd prvej inštancie vyzval žalobcu na opravu neurčitých či nezrozumiteľných tvrdení (§ 129 C.s.p), aby upovedomil žalobcu o potrebe doplniť rozhodujúce tvrdenia (§ 150 ods. 2 C.s.p.), alebo aby od neho žiadal predložiť ďalšie dôkazy, potrebné pre rozhodnutie vo veci (§ 295 C.s.p.). V okolnostiach prípadu odvolací súd nezaznamenal ani žiadnu inú procesnú udalosť, ktorá by u žalobcu dôvodne signalizovala, že súd prvej inštancie má pochybnosť o ním tvrdenom skutkovom stave, že rozhodujúce dôkazy hodnotí inak, alebo zamýšľala vziať do úvahy aj ďalšie skutočnosti, na ktoré žalobca nekládol dôraz, rovnako ako aj, že súd prvej inštancie v rámci právneho posúdenia veci považuje za kľúčové otázky určitosti zmluvného dojednania o pokute, morálnosti takejto dohody, jej spotrebiteľskej prijateľnosti a tiež aj primeranosti jej výšky v kontexte hodnoty a významu zabezpečovanej povinnosti. Súd prvej inštancie i napriek tomu, že niektoré z tvrdení žalobcu celkom zrejme považoval za sporné a jeho nazeranie na spôsob právneho posúdenia veci bol od žalobcovho diametrálne odlišný, nenariadil na prejednanie veci pojednávanie, na ktorom by pri zachovaní predpísaného procesného postupu o týchto skutočnostiach žalobcu upovedomil. Prakticky tým vytvoril stav, kedy sa vôbec o otvorení týchto skutkových a právnych otázok, a tiež o spôsobe ich riešenia prvoinštančným súdom, žalobca reálne dozvedel až z odôvodnenia napadnutého rozsudku. Prirodzene preto odpovede na súdom prvej inštancie nastolené skutkové otázky a polemiku s jeho právnymi názormi nemohol žalobca ponúknuť skôr, než v odvolaní, čím sa ale súd prvej

inštancie prakticky vyhol konfrontácii s jeho argumentmi a došlo tým k preneseniu nezanedbateľnej časti obsahovej náplne prvoinštančného konania do jeho odvolacieho štádia. Z tohto dôvodu podľa záveru odvolacieho súdu procesná nesprávnosť prvoinštančného súdu nepochybne mala priamy a nie zanedbateľný dopad na realizáciu procesných práv žalobcu.

18. Súd prvej inštancie vedený sčasti predčasnými a sčasti nesprávnymi právnymi úvahami ohľadne spôsobu posúdenia platnosti, spotrebiteľskej prijateľnosti a primeranosti dohody o zmluvnej pokute a ďalších podmienok dôvodnosti tejto časti uplatneného nároku, neustálil správne skutkový stav potrebný pre záver o dôvodnosti jeho základu a výšky. Nakoľko tento nedostatok vzhľadom na povahu a rozsah jeho procesných dôsledkov nemožno efektívne napraviť v odvolacom konaní, došlo tým k naplneniu dôvodu, pre ktorý odvolaciemu súdu z pohľadu ust. § 389 ods. 1 písm. c) C.s.p. neostávalo iné ako rozhodnutie súdu prvej inštancie v zamietavom výroku a tiež v závislom výroku o trovách konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.) zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

19. V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie zabezpečiť si dostatočný skutkový podklad pre posúdenie platnosti, spotrebiteľskej prijateľnosti a primeranosti dohody strán o zmluvnej pokute v oboch zmluvách. K tomu v intenciách v tomto uznesení vytknutých nesprávností vyvodí zodpovedajúce skutkové zistenia z už vykonaných dôkazov, eventuálne umožní stranám uplatniť i ďalšie prostriedky procesného útoku a procesnej obrany a po prípadnom doplnení dokazovania, či už dôkazmi, ktoré strany navrhli alebo ešte navrhnu v nastávajúcom priebehu konania, alebo ktoré sú pre rozhodnutie vo veci nevyhnutné a ich vykonanie je možné aj bez iniciatívy spotrebiteľa s použitím ust. § 295 C.s.p., súd prvej inštancie vo veci nariadi pojednávanie a vo veci opätovne rozhodne. Vo svojom procesnom postupe pritom neopomenie urobiť zadosť tiež povinnosti vyplývajúcej z ust. § 181 ods. 2 C.s.p. V novom rozhodnutí prvoinštančný súd vezme do úvahy len tie skutočnosti, ktoré vyšli (vyjdú) v konaní najavo (Čl. 11 ods. 4 C.s.p.) procesne správnym postupom, pričom vo svojich úvahách pri právnom posudzovaní veci vyjde z názoru odvolacieho súdu (§391 ods. 2 C.s.p.), tak ako ho vyjadril v tomto uznesení. Nové rozhodnutie súd prvej inštancie náležite odôvodní tak, aby sa dôsledne a presvedčivo vysporiadal so všetkými skutkovo a právne relevantnými otázkami riešenými v konaní a argumentmi sporových strán a zároveň, aby odôvodnenie nielen formálne spĺňalo náležitosti požadované ust. § 220 ods. 2 C.s.p., ale aby i materiálne zodpovedalo kritériám spravodlivého odôvodnenia. Pokiaľ niektoré z tvrdení strán nebude pre súd prvej inštancie úplné, určité alebo zrozumiteľné bude jeho povinnosťou procesne predpokladaným spôsobom tento nedostatok napraviť (§ 128, § 129 alebo § 150 ods. 2 C.s.p.); vyhne sa pritom formalistickému a paušálnemu prístupu pri hodnotení rozhodujúcich skutočností, a tiež i pri ich vyjadrení v odôvodnení. Sústredí sa na konkrétny obsah dojednaní o zmluvnej pokute, ich určitosť, a tiež aj ich reálny dopad na vyváženosť posudzovaného právneho vzťahu strán, v záujme dosiahnutia podstaty procesným poriadkom sledovaného cieľa civilného sporového konania, ktorým je ochrana zákonnosti, spotrebiteľské právo nevynímajúc, nie ale ochrana spotrebiteľa pred dôsledkami porušenia jeho právnych povinností.

20. Pokiaľ súd prvej inštancie takto usmernenými úvahami dospeje k záveru o neprijateľnosti dohody o zmluvnej pokute, z odôvodnenia jeho rozhodnutia musí jasne, zrozumiteľne a presvedčivo vyplývať nielen všeobecný právny dôvod, ale tiež konkrétne právne úvahy, ktorými sa v tomto závere riadil a rovnako i skutkové zistenia preukazujúce naplnenie predpokladov právnej normy, z ktorej neprijateľnosť vyvodil. Odvolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že nerovnováhu v spotrebiteľskom právnom vzťahu nemožno vzhľadom na výlučne len v úprave, zakladajúcej právo na zmluvnú pokutu výlučne na strane dodávateľa. Takého nazeranie na rozsah ochrany spotrebiteľa sa totiž podľa názoru odvolacieho súdu mieri účelu spotrebiteľského práva a deformuje samotnú podstatu zmluvnej pokuty ako zabezpečovacieho inštitútu. Je potrebné mať na zreteli, že nie každý právny vzťah svojim obsahom predurčuje faktickú potrebnosť a právnu možnosť zabezpečiť plnenie povinností na oboch zmluvných stranách a rovnako tiež, že prirodzene každý zabezpečovací inštitút má väčšiu alebo menšiu mieru disproporcie, keďže už len jeho účelom je prakticky pomôcť realizovať práva len jednej strane. V okolnostiach tohto prípadu nemožno prehliadať tiež skutočnosť, že posudzovanou zmluvnou pokutou je zabezpečovaná návratnosť právnym predchodcom žalobcu už pri vzniku právneho vzťahu vynaložených hodnôt, pričom sa nejaví, aby takáto konkrétna majetková ujma hrozila z prípadného neplnenia záväzkov žalobcom i žalovanému. Odvolací súd ďalej upriamuje pozornosť na to, že zmluvná pokuta, a to aj v spotrebiteľských vzťahoch, plní funkciu paušalizovanej náhrady škody v prípade porušenia právnej povinnosti, a preto predpokladom vzniku nároku na jej zaplatenie je samotné porušenie právnej povinnosti bez ohľadu na výšku porušením právnej povinnosti spôsobenej škody (i výšky dlhu) a bez

zreteľa tiež na to, či následkom porušenia povinnosti nejaká škoda vôbec vznikla. To ďalej znamená, že primeranosť výšky zmluvnej pokuty nemožno odvodzovať od škody, ktorá porušením právnej povinnosti skutočne vznikla, ale od porovnania s hodnotou a významom zabezpečovanej povinnosti v čase, keď k tomuto zabezpečeniu došlo. K tomu však zo strany súdu prvej inštancie ani len náznakom nedošlo. Pritom je evidentné, že v danom prípade hodnota zmluvnou pokutou zabezpečovanej povinnosti zodpovedala minimálne výške zliav zo spotrebiteľských cien služieb, poskytnutie ktorých právny predchodca žalobcu podmienil prevzatím záväzku žalovaným zotrvať v zmluvnom vzťahu s ním po určený čas. Za skutkového stavu ustáleného súdom prvej inštancie, z ktorého vychádzal tiež odvolací súd, javí sa byť nateraz logický a celkom opodstatnený ekonomický zámer žalobcu poskytnúť žalovanému, či už na začiatku ich zmluvného vzťahu alebo v jeho priebehu hodnotovú výhodu, ktorú si mienil kompenzovať zmluvnou viazanosťou žalovaného po istý čas, v ktorom by pri určitom produkte služieb a objeme nákladov s ním spojených, pravidelnými úhradami za služby žalovaným, dosiahol očakávaný obrat a z neho pokryl náklady a prirodzene dosiahol tiež zisk. Naopak nejaví sa byť v zrejmej a už vôbec nie v hrubej nerovnováhe s takto nastaveným usporiadaním právneho vzťahu strán požiadavka žalobcu za situácie, keď žalovaný riadne neplní svoju základnú povinnosť platiť dohodnutú cenu služieb, kompenzovať stratu či zvýšený náklad, v súvislosti s poskytnutými benefitmi, zmluvnou pokutou. Ani jej výška, pokiaľ primerane zodpovedá tejto výhode sa na prvý pohľad nejaví byť neprimeraná, už vôbec nie pokiaľ sa uplynulým časom doby viazanosti alikvotne znižuje. V tejto súvislosti nemožno podľa odvolacieho súdu prehliadať skutočnosť, že regresívny spôsob dojednania výšky zmluvnej pokuty je bezpochyby reakciou právneho predchodcu žalobcu na výhrady právnej praxe k tomu, že ním skôr požadované zmluvné pokuty nezohľadňovali čas v rámci dohodnutého obdobia viazanosti, v ktorom spotrebiteľ svoje peňažné záväzky riadne plnil. Jedná sa teda evidentne o prvok vyvažujúci rovnováhu práv a povinností v právnom vzťahu strán v prospech spotrebiteľa, a preto logicky by vo svojej podstate sám o sebe dôvodom neprijateľnosti nemal byť a ani nerovnováhu v právnom postavení strán by prirodzene nemal umocňovať. Zo skutočností, ktoré vyšli najavo v doterajšom priebehu konania, odvolací súd nezhliadol nič nečestné ani na požiadavke žalobcu, aby mu žalovaný vrátil zapožičané zariadenia, prostredníctvom ktorých mu poskytoval služby a rovnako ani na zabezpečení splnenia uvedenej povinnosti zmluvnou pokutou. Odvolací súd zdôrazňuje, že pri hodnotení primeranosti výšky zmluvnej pokuty je potrebné mať na zreteli jej odlišnosť od zmluvnej pokuty, dohodnutej stranami pre prípad porušenia povinnosti viazanosti, a preto zaiste bez ďalšieho vysvetlenia nemôže obstať súdom prvej inštancie len paušálne prenesený argument o jej spotrebiteľskej neprijateľnosti, vystavaný na okolnosti rovnakej výšky zmluvnej pokuty počas celej doby viazanosti.

21. Obdobne súd prvej inštancie presvedčivo odôvodní svoj prípadný záver o neplatnosti dohody o zmluvnej pokute. Vo svojich úvahách v tomto smere bude vychádzať z požiadavky priority výkladu, ktorý vedie k platnosti zmluvy. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 5/2014, v ktorom tento konštatoval, že prílišný právny formalizmus a prehnané nároky na formuláciu zmluvy nemožno z ústavnoprávneho hľadiska akceptovať, lebo evidentne zasahujú do zmluvnej slobody občana, vyplývajúcej z princípu zmluvnej voľnosti (autonómie vôle) podľa čl. 2 ods. 3 ústavy. Ústavný súd v tomto rozhodnutí zároveň zdôraznil, že jedným zo základných princípov výkladu zmlúv je priorita výkladu, ktorý vedie k platnosti zmluvy, pred takým výkladom, ktorý vedie k neplatnosti, ak do úvahy prichádzajú obidva výklady. Neplatnosť zmluvy má byť teda výnimkou a nie zásadou. Taká prax, keď všeobecné súdy preferujú celkom opačnú tézu, uprednostňujúcu výklad vedúci k neplatnosti zmluvy pred výkladom nezakladajúcim jej neplatnosť, preto nie je ústavne konformná a je v rozpore s princípmi právneho štátu vyplývajúcimi z čl. 1 ústavy. Obsahovo výstižnými a inšpiratívnymi k prejednávanej veci sú tiež závery Ústavného súdu ČR v jeho rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 340/2012, podľa ktorých preferencia výkladu uchovávať sa právny úkon v platnosti kladie vysoké nároky na odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktorým sa právny úkon vyhlasuje za neplatný. Z takého rozhodnutia musí byť najmä dostatočne zrejmé, z akého právneho dôvodu má neplatnosť právneho úkonu vyplývať, či porušenie danej právnej normy vedie k neplatnosti právneho úkonu alebo k inému právnemu následku (náhrada škody, povinnosť vyzvať na odstránenie procesných nedostatkov) a aké skutkové zistenia preukazujú naplnenie predpokladov právnej normy, z ktorej vyplýva neplatnosť právneho úkonu. Z ústavného hľadiska požiadavky právnej istoty a preferencie platnosti právnych úkonov je nevyhnutné, aby o neplatnosti právneho úkonu nerozhodovali okolnosti, ktoré zákon neuvádza ako dôvody neplatnosti. Zároveň majú súdy pri posudzovaní neplatnosti právnych úkonov zohľadniť aj zmysel a účel právnej úpravy, ktorá s určitým nedostatkom právneho úkonu spája právny následok v podobe jeho neplatnosti. V záujme vyhnúť sa prípadným nesprávnostiam pri posudzovaní platnosti dojednania o zmluvnej pokute v ďalšom konaní odvolací súd poznamenáva tiež, že zákonná

požiadavka určitosť právneho úkonu (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka) vo všeobecnosti smeruje k poznateľnosti obsahu dojednania; vyžaduje teda, aby stranám bolo jasné, a aby bolo i objektívne poznateľné, čo je jeho predmetom. V prípade zabezpečovacích úkonov sa požiadavka určitosť spája s potrebou určenia či objektívnej určiteľnosti tiež zabezpečenej pohľadávky alebo právnej povinnosti, bez ohľadu na to, či je predmetom zabezpečenia existujúca alebo budúca pohľadávka (právna povinnosť). Pre bezproblémovú realizáciu práv a povinností (tiež) z dohody o zmluvnej pokute bude dôležité, aby vyjadrenie zabezpečenej povinnosti predstavovalo jasný a objektívne preskúmateľný podklad pre uplatnenie práva z takejto dohody. Takúto požiadavku nespĺňajú napríklad nekonkrétne vyjadrenia alebo kvalitatívne či kvantitatívne neuzavreté výpočty do úvahy prichádzajúcich zmluvných a zákonných nárokov a ich príslušenstva, alebo prípadných iných zmluvných vzťahov, ktoré ešte nevznikli, a ktorých obsah vôbec nie je známy a pohľadávok z týchto vzťahov. Naproti tomu určitosť spôsobu vymedzenia zabezpečovanej právnej povinnosti nijak neuberá, pokiaľ je zmluvnou pokutou zabezpečených súčasne viacero právnych povinností a bez právnej relevancie v tomto smere je tiež ich prípadná rozdielna hodnota či význam. Rozsah a spektrum zmluvnou pokutou zabezpečených povinností pri ich inak konkrétnom vyjadrení pripúšťa úvahy o primeranosti zabezpečenia avšak záver o neurčitosti, podľa názoru odvolacieho súdu sám o sebe bez ďalšieho neopodstatňuje.

22. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie tiež o všetkých trovách, vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

23. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné (§ 355 C.s.p.).

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Táto povinnosť neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.